

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi

YAŞLI BAKIMI ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI AYRIMCILIĞINA YÖNELİK TUTUMLARI VE BAKIM VERME İSTEKLİLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Cemil YAVUZ¹

(Gönderilme/Received 22.01.2026 Kabul/Accepted 07.05.2026)

Araştırma Makalesi/Research Article

ÖZET

Bu araştırma, yaşlı bakımı programı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ile yaşlıya bakım verme isteklilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yürütülmüştür. Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı desende gerçekleştirilen çalışma, 2023–2024 güz döneminde bir sağlık hizmetleri meslek yüksekokulunda öğrenim gören 88 öğrenci ile yapılmıştır. Veriler Öğrenci Bilgi Formu, Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) ve Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) ile toplanmış; analizler IBM SPSS 27.0 programında, uygun parametrik/nonparametrik testler ve Pearson korelasyon analizi kullanılarak yapılmıştır ($p<0,05$). Katılımcıların %79,5'i kadın, %51,1'i ikinci sınıf öğrencisi ve %75'i çekirdek ailede yaşamaktadır. Öğrencilerin YATÖ toplam puan ortalaması $80,80 \pm 10,58$, YBVIÖ toplam puan ortalaması $33,79 \pm 6,35$ 'tir. Birinci sınıf öğrencilerinin YATÖ toplam puan ortalaması ikinci sınıf öğrencilerine göre anlamlı düzeyde daha yüksektir ($p<0,05$). Yaşlılıkta ebeveynleriyle birlikte yaşamak istemeyen öğrencilerin YBVIÖ toplam puan ortalaması daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). YATÖ toplam puanı ile YBVIÖ puanı arasında anlamlı ve negatif yönlü ilişki saptanmıştır ($r=-0,318$; $p<0,01$). YATÖ alt boyut puanları ile YBVIÖ puanı arasında da benzer şekilde negatif ilişkiler belirlenmiştir. Sonuçlar, yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumların bakım verme istekliliği üzerinde belirleyici olduğunu göstermektedir. Bulgular, yaşlı bakım eğitiminde ayrımcılığı azaltmaya yönelik eğitim ve farkındalık müdahalelerinin güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılara yönelik tutumlar, bakım verme istekliliği, yaşlı bakımı öğrencileri, yaş ayrımcılığı.

¹ Öğr. Gör. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Muğla, Türkiye, cyavuz@mu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3324-5069.

A STUDY ON ELDERLY CARE STUDENTS' ATTITUDES TOWARD AGEISM AND THEIR WILLINGNESS TO PROVIDE CARE

ABSTRACT

This study was conducted to examine the relationship between elderly care program students' attitudes toward ageism and their willingness to provide care for older adults. Using a descriptive, correlational design, the study was carried out with 88 students enrolled in a vocational school of health services during the 2023–2024 fall semester. Data were collected using a Student Information Form, the Ageism Attitude Scale (AAS), and the Willingness to Care for Older Adults Scale (WCAOAS). Statistical analyses were performed in IBM SPSS Statistics 27.0 using appropriate parametric/nonparametric tests and Pearson correlation analysis ($p < 0,05$). Of the participants, 79.5% were female, 51.1% were second-year students, and 75% lived in nuclear families. The mean total AAS score was $M = 80.80$ ($SD = 10.58$), and the mean total WCAOAS score was $M = 33.79$ ($SD = 6.35$). First-year students had significantly higher AAS total scores than second-year students ($p < 0,05$). Students who did not want to live with their parents in old age had higher WCAOAS total scores ($p < 0,05$). A significant negative relationship was found between AAS total scores and WCAOAS scores ($r = -0,318$; $p < 0,01$). Similar negative relationships were also identified between AAS subscale scores and WCAOAS scores. Overall, the findings indicate that attitudes toward ageism are a significant determinant of willingness to provide care. The results highlight the need to strengthen educational and awareness-focused interventions aimed at reducing ageism in elderly care education.

Keywords: Attitudes toward older adults, willingness to provide care, elderly care students, ageism

GİRİŞ

Dünyada ve Türkiye’de demografik bir dönüşüm yaşanmaktadır. Doğurganlık oranları düşerken yaşlı nüfus hızla artmaktadır. 2020 yılında ilk kez 60 yaş ve üzeri nüfus, 5 yaş altı çocuk nüfusunu aşmıştır (WHO, 2020). Türkiye’de ise 2080 yılında her üç kişiden birinin 65 yaş veya üzerinde olacağı öngörülmektedir (TÜİK, 2024). Bu artış, yaşlı bireylerin sağlık ve uzun süreli bakım gereksinimlerini belirgin biçimde artırmaktadır (Yazıcı ve Kalaycı, 2015; Samancı Tekin ve Kara, 2018; Demir Erbil ve Hazer, 2021).

Yaşlılık döneminde artan kronik hastalıklar, fonksiyonel gerileme ve bağımlılık, yaşlı bireylerin günlük yaşamlarında daha fazla desteğe ihtiyaç duymasına neden olmaktadır (Samancı Tekin ve Kara, 2018; Demir Erbil ve Hazer, 2021). Yaşlı bireyler sıklıkla hastalık, yetersizlik ve toplumsal yük söylemleri üzerinden etiketlenebilmektedir (Cooney ve ark., 2021; Ha ve Kim, 2021). Bu olumsuz çerçeve, yaşlılara yönelik tutumları etkileyerek yaşlı ayrımcılığı riskini güçlendirmektedir.

Tutum, bir nesneye, olaya ya da bireye yönelik olumlu veya olumsuz davranış eğilimi olarak tanımlanmaktadır. Tutumlar aile yapısı, sosyoekonomik koşullar, medya, krizler ve

pandemiler gibi etmenlerle şekillenmektedir (Kavuran ve Caner, 2021; Payat ve Kumcağız, 2022). Yaşlı ayrımcılığı ise yalnızca yaş nedeniyle önyargılı değerlendirme, farklı muamele ve dışlayıcı davranışları içeren çok boyutlu bir sorundur (Vefikuluçay Yılmaz ve Terzioğlu, 2011; Esendemir, 2021; Yıldız ve ark., 2017). Bu sorunun sağlık hizmetlerine yansımaları; bakım kalitesinde azalma, yaşa dayalı eşitsizlikler ve olumsuz sağlık sonuçlarıdır (Çunkuş ve ark., 2019; Ayalon, 2020; Burnes ve ark., 2019).

Literatürde, yaşlı bireylere yönelik tutumların bakım yaklaşımını ve bakım verme istekliliğini doğrudan etkilediği vurgulanmaktadır (Köse ve ark., 2015; Erdem, 2010; Zhang ve ark., 2016; Başer Seçer, 2025; Daş Geçim ve Akyol Güner, 2023). Olumlu tutumlar bakım verme isteğini güçlendirirken olumsuz tutumlar ayrımcılığı pekiştirerek bakım istekliliğini azaltabilmektedir (Payat ve Kumcağız, 2022; Toygar ve Kardakovan, 2020; Gherman ve ark., 2022). Yaşlı bakım teknikerlerinin günlük yaşam desteği, temel sağlık izlemi, ilaç takibi ve rehabilitasyon süreçlerindeki kritik rolü dikkate alındığında; mesleki yeterlilik kadar yaşlı bireylere yönelik tutumların da bakım kalitesi açısından belirleyici olduğu açıktır (Şen, 2024; Kavuran ve Caner, 2021; Milutinović ve ark., 2015).

Bu çalışmanın amacı, yaşlı bakım programı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ile yaşlı bireylere bakım verme isteklilikleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Konuya ilişkin çalışma sayısının sınırlı olması nedeniyle araştırmanın literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın tipi

Araştırma, nicel tipte tanımlayıcı bir çalışma olarak planlanmıştır.

Evren ve örneklem seçimi

Araştırma evreni, 2023–2024 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yaşlı Bakım Programı 1. ve 2. sınıfta öğrenim gören toplam 96 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmada örneklem alma yoluna gidilmeyip, evrenin tamamı örnekleme alınmıştır. Öğrenciler araştırma hakkında bilgilendirildikten sonra katılmayı kabul eden ve veri toplama formlarını yanıtlayan tüm öğrenciler örnekleme dahil edilmiştir. Altı öğrenci formu doldurmadığı ve iki öğrenci okula devam etmediği için örneklem 88 kişiden oluşmuştur.

Veri toplama araçları

Araştırma verileri, Öğrenci Bilgi Formu, Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) ve Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) kullanılarak toplanmıştır.

Öğrenci bilgi formu

Form 16 sorudan oluşmaktadır. Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından literatür taranarak (Dalcalı vd., 2019; Kahraman vd., 2023; Kavuran ve Caner, 2021; Daş Geçim ve Akyol Güner, 2023) hazırlanmıştır. Formda; yaş, cinsiyet, sınıf, mezun olunan lise, anne ve babanın eğitim durumu, gelir durumu, aile tipi, ailede yaşlı birey olup olmadığı, daha önce yaşlı bireyle yaşama durumu ve gelecekte ebeveyn ile yaşamak isteyip istememe gibi sorular yer almaktadır.

Yaşlı ayrımcılığı tutum ölçeği (YATÖ)

Vefikuluçay Yılmaz ve Terzioğlu tarafından Türk toplumu için geliştirilen ölçek, 23 maddeden ve üç alt boyuttan (yaşlının yaşamını sınırlama, yaşlıya yönelik olumlu ayrımcılık ve yaşlıya yönelik olumsuz ayrımcılık) oluşmaktadır. Beşli Likert tipinde olan ölçek; Olumlu tutum cümleleri, “Kesinlikle katılıyorum” seçeneği için 5 puan, “Katılıyorum” için 4 puan, “Kararsızım” için 3 puan, “Katılmıyorum” için 2 puan ve “Kesinlikle katılmıyorum” için 1 puan alacak şekilde hesaplanmıştır. Olumsuz tutum cümleleri ise tam ters puanlamayla değerlendirilmiştir. Olumlu tutum maddeleri: 2, 4, 6, 7, 8, 9, 13, 20, 23; olumsuz tutum maddeleri: 1, 3, 5, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22’dir. Ölçekten alınabilecek toplam puan 23 ile 115 arasında değişmekte olup, yüksek puan yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumun olumlu yönde, düşük puan ise olumsuz yönde olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach’s Alpha güvenirlik katsayısı 0,80 olarak bildirilmiş olup (Vefikuluçay Yılmaz & Terzioğlu, 2011), çalışmamızda Cronbach’s Alpha 0,77 olarak tespit edilmiş ve ölçeğin güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Yaşlıya bakım verme istekliliği ölçeği (YBVIÖ)

Ölçek Aday ve Campbell (1995) tarafından geliştirilmiş, Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Karadakovan ve Hancerlioğlu (2016) tarafından yapılmıştır. Ölçek 12 madde, 5’li Likert tipi ve tek boyutludur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 12, en yüksek puan ise 60’tır. Yüksek puan, yüksek düzeyde bakım verme istekliliğini göstermektedir. Ölçeğin orijinal Cronbach’s Alpha katsayısı 0,70 (Aday vd., 1995), Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmasında 0,67, bu çalışmada ise

0,72 olarak bulunmuştur.

Veri toplama süreci

Veriler 18 Kasım–22 Aralık 2023 tarihleri arasında çevrimiçi olarak toplanmıştır. Öncesinde öğrenciler araştırma hakkında yüz yüze bilgilendirilmiş ve katılımları talep edilmiştir. Ayrıca bilgilendirme, anket bağlantısı üzerinden yazılı olarak da yapılmıştır. Veri toplama araçları Google Form aracılığıyla öğrencilerin WhatsApp gruplarına gönderilmiştir. Katılımcılar onam verdikten sonra anketi doldurmuş, bu süreç ortalama 10–15 dakika sürmüştür. Formların yanıtlanması sırasında verilerin güvenilirliğini sağlamak ve çoklu cevapları önlemek amacıyla her oturumdan yalnızca tek yanıt alınmasına izin verilmiştir.

Araştırmanın etik yönü

Araştırma süresince İnsan Hakları Helsinki Bildirgesi'ne uyulmuştur. Araştırmaya başlamadan önce Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp ve Sağlık Bilimleri Etik Kurulundan (29.11.2023-230116), ve Fethiye Sağlık Hizmetleri MYO Müdürlüğünden izin ve katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Verilerin analizi ve değerlendirilmesi

Verilerin analizi IBM SPSS 27.0 Statistics paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testi ve çarpıklık-basıklık (skewness-kurtosis) değerleri incelenerek değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler sayı (n), yüzde (%), ortalama ve standart sapma olarak sunulmuştur. Normal dağılım gösteren değişkenlerin karşılaştırılmasında parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA), normal dağılım göstermeyen değişkenlerde ise non-parametrik testlerden Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1 Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri (n:88)

Tanımlayıcı Özellikler	n (%)
Yaş	
18-21 arası	70 (79,5)
22-26 arası	18 (20,5)
Cinsiyet	
Kadın	70 (79,5)
Erkek	18 (20,5)
Sınıf	
1. Sınıf	43 (48,9)
2. Sınıf	45 (51,1)
Aile tipi	
Çekirdek aile	66 (75)
Geniş aile	15 (17)
Parçalanmış aile	7 (8)
Yerleşim yeri	
İl/şehir	33 (37,5)
Kasaba/ilçe	22 (25)
Köy/kırsal	33 (37,5)
Mezun olunan lise	
ÇPL/ Yaşlı Bakımı	9 (10,2)
Diğer lise (Fen, Anadolu vb.)	50 (56,8)
Sağlık lisesi	29 (33)
Yaşlı ebeveynle aynı evde yaşama	
Evet	46 (52,3)
Hayır	42 (47,7)
Bebeklik/çocukluk döneminde büyük ebeveyn bakımı	
Evet	46 (52,3)
Hayır	42 (47,7)
Ebeveynlerle yaşlılığında birlikte yaşama isteği	
Evet	71 (80,7)
Hayır	17 (19,3)
Yaşlı Bakımı Programını isteyerek seçme	
Evet	63 (71,6)
Hayır	25 (28,4)
Yaşlı bakımı alanında çalışma isteği	
Evet	69 (78,4)
Hayır	19 (21,6)
Yaşlı Bakımı Programı tercih nedeni	
Bu alanda çalışmak	30 (34,1)

Dikey geçiş yapmak	42 (47,7)
Puanıma karşılık geldiği için	8 (9,1)
Diğer	8 (9,1)
Yaşlı Bakımı Programı tercih sırası	
1-5	45 (51,1)
6-10	22 (25)
11-15	21 (23,9)

Çalışmaya katılan bireylerin tanımlayıcı özellikleri incelendiğinde, katılımcıların %79,5'inin 18-21 yaş aralığında, %79,5'inin kadın, %51,1'inin ikinci sınıfta öğrenim gördüğü, %33'ünün sağlık lisesi mezunu olduğu görülmüştür. Katılımcıların %75'inin çekirdek ailede ve %52,3'ünün yaşlı ebeveynleriyle aynı evde yaşadığı belirlenmiştir. Katılımcıların %52,32'si bebeklik/çocukluk döneminde büyük ebeveyn bakımı aldıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların %80,7'si ebeveynleriyle yaşlılık döneminde birlikte yaşamak istemektedir. Yaşlı bakımı programını isteyerek seçenlerin oranı %71,6, yaşlı bakımı alanında çalışmak isteyenlerin oranı ise %78,4 olarak belirlenmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin YATÖ ve YBVIÖ Puan Ortalamalarının Dağılımı

	Ort.±SS	Min-Maks
YATÖ	80,80±10,58	62-110
Yaşlının Yaşamını Sınırlama Alt Boyutu	36,89±3,39	29-44
Yaşlıya Yönelik Olumlu Ayrımcılık Alt Boyutu	22,62±7,42	9-40
Yaşlıya Yönelik Olumsuz Ayrımcılık Alt Boyutu	21,28±3,61	12-29
YBVIÖ	33,79±6,35	15-50

YATÖ: Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği; **YBVIÖ:** Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği.

Tablo 2'de, öğrencilerin Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) ve Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) puanları verilmiştir. Buna göre YATÖ' den $80,80 \pm 10,58$ toplam puan aldıkları, YATÖ ve alt boyutlarından alınan toplam puanlar değerlendirildiğinde öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumlu tutumda oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin YBVIÖ toplam puanı ise $33,79 \pm 6,35$ olup, ölçek değerlendirilmesine göre öğrencilerin yaşlıya bakım vermede istekliliklerinin yüksek olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özelliklerinin Ölçek Puanlarına Göre Dağılımı

Tanımlayıcı Özellikler	YATÖ		YBVIÖ	
	Ort.±SS	p/t/F/U/H	Ort.±SS	p/t/F/U/H
Yaş				
18-21 arası	81,02±11,26	U= 675,0	33,44±6,63	t= -1,026

22-26 arası	79,94±7,58	p= 0,641	35,16±5,09	p= 0,308
Cinsiyet				
Kadın	81,24±10,56	t= 0,760	33,27±5,80	t= -1,536
Erkek	79,11±10,79	p= 0,449	35,83±8,03	p= 0,128
Sınıf				
1.Sınıf	84,32±11,07	U= 581,0	33,67±6,12	t= -0,174
2.Sınıf	77,44±8,99	p= 0,001*	33,91±6,64	p= 0,863
Aile tipi				
Çekirdek aile	81,62±10,38	H= 4,733	33,63±5,70	H=3,311
Geniş aile	80,46±12,51	p= 0,094	35,13±8,78	p= 0,191
Parçalanmış aile	73,85±5,17		32,42±6,82	
Yerleşim yeri				
İl/şehir	81,94±10,78	F= 0,341	35,02±5,71	H= 1,022
Kasaba/ilçe	80,52±9,38	p= 0,712	33,19±6,43	p= 0,600
Köy/kırsal	79,81±11,27		32,90±6,90	
Mezun olunan lise				
ÇPL/ Yaşlı Bakımı	80,88±10,58	F= 1,582	33,66±5,50	H= 1,959
Diğer lise (Fen, Anadolu vb.)	82,40±11,82	p= 0,212	34,20±6,69	p= 0,376
Sağlık lisesi	78,03±7,68		33,13±6,15	
Anne eğitim durumu				
Okumamış- ilkokul terk	79,57±9,37		35,28±4,94	
İlkokul	83,35±12,67	H= 1,959	32,66±7,41	H= 3,788
Ortaokul	78,95±7,47	p= 0,419	34,63±4,68	p= 0,285
Lise- Üniversite	75,33±5,85		32,83±8,54	
Baba eğitim durumu				
Okumamış- ilkokul terk	32,37±5,57		36,37±4,74	
İlkokul	81,27±12,09	H= 2,190	32,24±6,03	F= 1,948
Ortaokul	80,04±11,26	p= 0,534	35,64±5,05	p= 0,128
Lise – Üniversite	80,40±9,16		33,09±8,02	
Yaşlı ebeveynle aynı evde yaşama				
Evet	81,23±11,34	t= 0,399	33,78±6,82	t= -0,020
Hayır	80,33±9,79	p= 0,691	33,80±5,89	p= 0,984
Bebeklik/çocukluk döneminde büyük ebeveyn bakımı				
Evet	81,30±10,84	t= 0,459	33,82±6,72	t= 0,047
Hayır	80,26±10,39	p= 0,647	33,76±6,01	p= 0,963
Ebeveynlerle yaşlılığında birlikte yaşama isteği				
Evet	81,26±10,43	t= 0,833	32,98±6,31	t= -2,514
Hayır	78,88±11,34	p= 0,407	37,17±5,49	p= 0,014*
Yaşlı bakımı alanında çalışma isteği				
Evet	80,73±10,87	t= -0,114	33,34±5,90	t= -1,263
Hayır	81,05±9,72	p= 0,910	35,42±7,74	p= 0,210

Yaşlı Bakımı Programını isteyerek seçme				
Evet	80,77±10,89	U= 828,5	33,65±5,17	t= -0,272
Hayır	80,88±9,99	p= 0,704	34,16±8,79	p= 0,788
Yaşlı Bakımı Programı tercih nedeni				
Bu alanda çalışmak	80,96±11,17	H= 1,534	32,96±5,78	F= 1,513
Dikey geçiş yapmak	79,14±8,28	p= 0,674	34,76±5,96	p= 0,217
Puanıma karşılık geldiği için	87,62±17,15		30,25±9,82	
Diğer	82,12±10,34		35,37±5,78	
Yaşlı Bakımı Programı tercih sırası				
1-5	80,66±70,78		32,91±5,38	
6-10	79,63±9,35	F= 0,351	33,68±4,80	F= 1,509
11-15	82,33±11,64	p= 0,705	35,80±9,04	p= 0,227

t: Independent sample t test, **H:** Kruskal Wallis Test, **U:** Mann-Whitney U test, **F:** Anova, *: $p < 0,05$, **YATÖ:** Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği, **YBVIÖ:** Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği.

Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerine göre Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) ve Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) puanlarının dağılımı Tablo 3’de gösterilmiştir. 1. sınıf öğrencilerinin YATÖ puanı ($84,32 \pm 11,07$), 2. sınıf öğrencilerinin puanına ($77,44 \pm 8,99$) kıyasla anlamlı derecede daha yüksektir ($p=0,001$). Yaşlılıkta ebeveynleriyle birlikte yaşamak isteyen öğrencilerin YBVIÖ puanı ($32,98 \pm 6,31$), istemeyenlere kıyasla ($37,17 \pm 5,49$) anlamlı derecede daha düşüktür ($p=0,014$). Diğer demografik değişkenlerin ölçek puanları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığı görülmektedir.

Tablo 4. Yaşlı Ayrımcılığı ile Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Arasındaki İlişki

	YBVIÖ	
	r	p
YATÖ	-0,318	0,001*
Yaşlının Yaşamını Sınırlama Alt Boyutu	-0,204	0,028*
Yaşlıya Yönelik Olumlu Ayrımcılık Alt Boyutu	-0,213	0,023*
Yaşlıya Yönelik Olumsuz Ayrımcılık Alt Boyutu	-0,303	0,002*

r: Pearson Korelasyon, *: $p < 0,05$

Öğrencilerin Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği (YATÖ) toplam puanı ile Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki saptanmıştır ($r = -0,318$; $p = 0,001$).

Ayrıca YATÖ’nün Yaşlının Yaşamını Sınırlama ($r = -0,204$; $p = 0,028$), Yaşlıya Yönelik Olumlu Ayrımcılık ($r = -0,213$; $p = 0,023$) ve Yaşlıya Yönelik Olumsuz Ayrımcılık ($r = -0,303$; $p = 0,002$) alt boyutları ile YBVIÖ puanları arasında da anlamlı negatif ilişkiler bulunmuştur. Bu bulgular, özellikle olumsuz ayrımcılıkla ilgili tutumların bakım verme istekliliği üzerinde daha

belirgin bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

TARTIŞMA

Bu çalışma, yaşlı bakım programı öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumları ile yaşlıya bakım verme istekliliklerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada YATÖ toplam puan ortalaması $80,80 \pm 10,58$, YBVIÖ puan ortalaması $33,79 \pm 6,35$ olarak bulunmuştur. Bulgular, öğrencilerin yaşlılara yönelik tutumlarının yüksek olduğunu; ancak bakım verme istekliliğinin daha sınırlı düzeyde kaldığını göstermektedir. Ayrıca, YATÖ ile YBVIÖ toplam puanları arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki ($r = -0,318$, $p < 0,01$) saptanmış olup, bu durum yaşlılığa ilişkin tutum örüntüsünün bakım motivasyonunu doğrudan etkileyebileceğini düşündürmektedir.

Bu bulgu, YATÖ toplam puan düzeyinin literatürdeki yaşlı bakım öğrencilerine ilişkin sonuçlarla uyumlu olduğunu göstermektedir. Nitekim YATÖ toplam puanı, Ayyıldız ve Evcimen (2018) çalışmasında 71.07 ± 5.06 , Salkın ve ark. (2024) çalışmasında 69.91 ± 9.41 , Dilek ve ark. (2023) çalışmasında 84.62 ± 10.01 , Çam ve ark. (2022) çalışmasında 81.27 ± 13.12 ve Köse Tosunöz ve Güngör (2021) çalışmasında 83.31 ± 8.24 olarak bildirilmiştir. Öte yandan, yaşlı bakım öğrencileri ile yapılan tutum araştırmalarında YATÖ' den başka, Pozitif ve Negatif Yaşlı Ayrımcılığı Ölçeği (PNYAÖ), Kogan'ın Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği (KOPS), Yaşlanma ve Yaşlılığa Yönelik Tutum Ölçeklerinde kullanıldığı görülmektedir. YATÖ dışındaki tutum ölçekleriyle elde edilen bulgular da bu genel resmi desteklemektedir. Pozitif ve Negatif Yaşlı Ayrımcılığı Ölçeği (PNYAÖ) kullanılan çalışmalarda pozitif tutumların yüksek, negatif tutumların ise düşük olduğu raporlanmıştır (Dikmen & Baltacı Yıldız, 2022; Güngör & Borazan, 2021). Kogan'ın Yaşlılara Yönelik Tutum Ölçeği (KOPS) kullanılan çalışmalarda da benzer biçimde olumlu tutum içinde oldukları belirtilmektedir (Bazyel, Avcı ve Kaplan, 2024; Kahraman, Sevim, Saraç & Çevik Akyıl, 2023; Kavuran & Caner, 2021). Bununla birlikte, bazı çalışmalarda yaşlı bakım öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumlarının olumsuz olduğu belirtilmektedir (Başer Seçer, 2025; Okur vd., 2023). Olumsuz tutumların, mezuniyet sonrası bu alanda çalışmak istemeyen öğrencilerde daha yüksek olduğu ve eğitimin bu tutumları değiştirmeye yardımcı olabileceği ifade edilmektedir (Okur vd., 2023).

Yaşlı bakım öğrencileri dışındaki genç örneklerde de benzer bir çerçeve görülmektedir. Manisa örneğinde genç nüfusta YATÖ toplam puanı ($85,06 \pm 8,49$), gençlerde yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumun genel olarak olumlu seyrettiğini (Güzel, 2021), Isparta örneğinde ise öğrencilerin YATÖ

toplam puanı ($56,07 \pm 12,81$), öğrencilerin olumlu tutuma sahip olduklarını ortaya koymaktadır (Gençtürk, 2023). Türkiye’de 2018–2022 yılları arasında yayımlanan 57 makale üzerinden yapılan sistematik incelemede, üniversite öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu ifade edilmiştir (Güdük vd., 2023).

Çalışmamızda birinci sınıf öğrencilerinin YATÖ toplam puanının ikinci sınıfa göre daha yüksek bulunmuştur ($84,32 \pm 11,07$; $77,44 \pm 8,99$, $p = 0.001$). Bu bulgu sınıf düzeyi arttıkça klinik gerçeklikle temasın tutum üzerinde dönüştürücü bir etkiye sahip olabileceğini düşündürmektedir. Literatürde sınıf düzeyi ile tutum arasındaki ilişkiye dair farklı bulgular yer almakta; bazı çalışmalar birinci sınıflarda daha olumlu tutumların görüldüğünü belirtirken (Bazyel, Avcı ve Kaplan, 2024), bazıları ise sınıf düzeyi arttıkça olumlu tutumların güçlendiğini ortaya koymaktadır (Güngör & Borazan, 2021; Ayyıldız & Evcimen, 2018; Kavuran & Caner, 2021). Cinsiyet değişkenine ilişkin olarak, kız öğrencilerin daha olumlu tutuma sahip olduğunu bildiren araştırmalar çoğunlukta olsa da (Daş Geçim & Akyol Güner, 2023; Temiz & Öztürk, 2019; Özer vd., 2021; Dülger, 2020; Kahraman vd., 2023), anlamlı bir farklılık olmadığını belirten (Soyuer vd., 2010; Yazıcı vd., 2015; Dikmen & Yıldız, 2022; Payat & Kumcağız, 2022; Güzel, 2021) ve erkek öğrencilerin daha olumlu tutum sergilediğini gösteren çalışmalar da mevcuttur (Salkın vd., 2024; Tayaz & Koç, 2022; Ayyıldız & Evcimen, 2018; Altun & Demirel, 2020). Bu bağlamda, sınıf düzeyi ve cinsiyetin tek başına tutumları açıklamakta yetersiz olduğu; gençlerin yaşlılarla ilişkilerinde bıraktıkları hatıraların niteliği ile ebeveynlerin yaşlılara yaklaşımının anlamlı belirleyiciler olduğu bildirilmektedir (Payat & Kumcağız, 2022). Ayrıca, değer temelli bir çalışmada sosyal değerlere sahip öğrencilerde daha olumlu tutum puanlarının gözlenmesi, kültürel ve değer yönelimlerinin de YATÖ boyutlarıyla ilişkili olabileceğine işaret etmektedir (Köktürk Dalcalı & Özyürek, 2019).

Çalışmamızda öğrencilerin Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBVIÖ) puan ortalaması $33,79 \pm 6,35$ olarak saptanmıştır (Tablo 2). Yaşlılıkta ebeveynle birlikte yaşamak istemeyen öğrencilerde YBVIÖ puanının daha yüksek bulunması (Tablo 3), bakım isteğinin aile içi birlikte yaşam niyetinden bağımsız olarak profesyonel rol algısıyla ilişkili olabileceğini düşündürmektedir. Diğer tanımlayıcı değişkenlerde (cinsiyet, yaş, aile tipi, yerleşim yeri, mezun olunan lise türü vb.) ise istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır. Yaşlı bakımı öğrencileri ile yapılan diğer çalışmalarda ise sonuçlar değişkendir. Bazyel ve ark. (2024) çalışmasında YBVIÖ

ortalaması $41,48 \pm 13,78$ bulunmuş olup kadın cinsiyet, kardeş sayısı, yaşlıyla yaşama süresi ve ebeveynle yaşama isteğiyle anlamlı ilişkiler bildirilmiştir. Başer Seçer (2025) çalışmasında ise bakım verme isteği puanı 41,8 olarak raporlanmış, bazı temel değişkenlerde farklılık saptanmamıştır. Okur ve ark. (2023) araştırmasında öğrencilerin yaşlılara bakım sağlama isteğinin orta düzeyde olduğu ($36,3 \pm 6,0$), erkek öğrencilerin bakım verme isteğinin anlamlı derecede daha yüksek olduğu ve yaşlılığa yönelik daha olumsuz tutumların bakım verme isteğini azalttığı belirtilmiştir. Bu bulgular, YBViÖ puanlarının tutum, örneklem kompozisyonu, mesleki beklenti ve uygulama deneyimi gibi bağlamsal etkenlere duyarlı olabileceğini göstermektedir. Hemşirelik öğrencilerinde de benzer şekilde bağlamsal değişkenlerin etkili olduğu görülmektedir. Yaşlı insanlarla yaşama ve onlara bakma deneyimi olan hemşirelik öğrencilerinin yaşlılara bakım vermeye daha yatkın oldukları da vurgulanmaktadır (Wang ve ark., 2024). Toygar ve ark. (2020) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinde YBViÖ puanı $36,82 \pm 5,96$ olarak bulunmuş; klinikte yaşlı bireye bakım deneyimi ile yaşlı yakınıyla birlikte yaşama isteğinin bakım verme istekliliğini artıran değişkenler olduğu belirtilmiştir. Naldan ve ark. (2018), hayatlarının hiçbir döneminde yaşlı bir bireyle aynı evde yaşamamış sağlık çalışanlarının yaşlılara yönelik daha olumsuz tutumlar geliştirdiklerini ve bakım verme konusunda isteksiz olduklarını bildirmiştir. Uygulamalı eğitimlerde yaşlı bakımıyla tanışan öğrencilerin bakım verme isteklerinin daha yüksek olduğu; yaşlı bireylerle geçirilen haftalık sürenin uzunluğu ile çocukluk döneminde büyükanne veya büyükbabasına bakım hizmeti vermiş öğrencilerin bakım verme istekliliklerinin pozitif yönde etkilendiği belirtilmektedir (Chi ve ark., 2016).

Çalışmamızda yaşlı bakım programı öğrencilerinde Yaşlı Ayrımcılığına Yönelik Tutum Ölçeği (YATÖ) toplam puanı ile Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği (YBViÖ) toplam puanı arasında anlamlı olarak ters yönde bir ilişki saptanmıştır (Tablo 4). Bu bulgu, yaşlılara yönelik ayrımcı tutumların öğrencilerin bakım verme isteklerini olumsuz etkilediğini göstermektedir. Literatürde aynı konuda az sayıda çalışma vardır. Bu çalışmalarda Yaşlılara Karşı Tutum Ölçeği (Kogan) ve Yaşlanma ile Yaşlılığa Yönelik Tutum Ölçeği gibi farklı tutum ölçeklerini kullanmıştır (Başer Seçer, 2025; Bazyel, Avcı ve Kaplan, 2024; Okur, Akbal, Yagcı Şentürk, Daştan ve Kuralay, 2023). Bu çalışmalarda da genellikle, tutum puanları ile bakım istekliliği arasında pozitif bir ilişki bulunmuş; öğrencilerin yaşlılara yönelik olumlu tutumları arttıkça bakım verme istekliliği de arttığı belirtilmiştir. Hemşirelik öğrencileri ile ülkemizde yapılan yakın tarihli bir araştırmada

da (Daş Geçim ve Akyol Güner, 2023); Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği ile Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği arasında pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğu; öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumlarının olumlu ve bakım verme istekliliklerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Yapılan uluslararası çalışmalarda da hemşirelik öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumları ile yaşlılarla bakım verme istekleri arasında pozitif ilişki olduğu belirtilmektedir (Ghimire vd., 2019; Wang vd., 2024).

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışma sonucunda, yaşlı bakım öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının olumlu, yaşlıya bakım vermede de istekli oldukları saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği toplam puanı ile Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönde bir ilişki saptanmıştır. Tutum puanlarının görece olumlu olmasına karşın bakım verme istekliliğinin orta düzeyde kalması, eğitim programlarında tutum dönüşümünü davranışsal çıktılarına bağlayan uygulamaların güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Eğitim programlarına yaşlı ayrımcılığını azaltmaya yönelik yapılandırılmış içerikler eklenmelidir. Öğrencilerin yaşlı bireylerle nitelikli klinik temasını artıracak uygulamalar planlanmalıdır. Empati, iletişim ve etik karar verme becerilerini güçlendiren eğitim etkinlikleri yaygınlaştırılmalıdır. Gelecek araştırmalarda çok merkezli ve boylamsal tasarımlar kullanılarak bulguların genellenebilirliği artırılmalıdır.

Etik Beyan

Çalışmada etiğe aykırı bir durum ve/veya herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

KAYNAKLAR

- Aday, R. H., & Campbell, M. J. (1995). Changes in nursing students' attitudes and work preferences after a gerontology curriculum. *Educational Gerontology*, 21(3), 247–260. <https://doi.org/10.1080/0360127950210305>
- Altun, A., & Demirel, B. (2020). Üniversite öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığıyla ilgili tutumları: Keskin MYO örneği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 423–434. <https://doi.org/10.33206/mjss.679054>
- Ayalon, L. (2020). There is nothing new under the sun: Ageism and intergenerational tension in the age of the COVID-19 outbreak. *International Psychogeriatrics*, 32(10), 1221–1224. <https://doi.org/10.1017/S1041610220000575>

- Yavuz, C. (2026). Yaşlı bakımı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ve bakım verme istekliliği üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi*, 5, 1-18. <https://doi.org/10.70756/anameud.1869496>
- Ayyıldız, N. İ., & Evcimen, H. (2018). Yaşlı Bakım Programı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 6(2), 14–24. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/596650>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Başer Seçer, M. (2025). Yaşlı Bakımı bölümünde öğrenim gören üniversite öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumları, yaşlılarla çalışma ve yaşlılara bakım verme istekliliğinin ve arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Geriatrik Bilimler Dergisi*, 8(1), 20–31. <https://doi.org/10.47141/geriatrik.1590023>
- Bazyel, B., Avcı, S., & Kaplan, B. (2024). Yaşlı bakımı ve evde hasta bakımı öğrencilerinin yaşlılara karşı tutumu ve yaşlıya bakım verme istekliliği. *Journal of History School*, 70, 1410–1431. <https://doi.org/10.29228/joh.72135>
- Burnes, D., Sheppard, C., Henderson, C. R., Wassel, M., Cope, R., Barber, C., & Pillemer, K. (2019). Interventions to reduce ageism against older adults: A systematic review and meta-analysis. *American Journal of Public Health*, 109(8), e1–e9. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2019.305123>
- Çam, S. D., Erkal, E., & Demirkıran, B. C. (2022). Yaşlı Bakımı programında öğrenim gören öğrencilerde akran desteği yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumu etkiler mi? *Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Dergisi*, 13(46), 203–210. <https://doi.org/10.17944/mkutfd.1020621>
- Chi, M. J., Shyu, M. L., Wang, S. Y., Chuang, H. C., & Chuang, Y. H. (2016). Nursing students' willingness to care for older adults in Taiwan. *Journal of Nursing Scholarship*, 48(2), 172–178. <https://doi.org/10.1111/jnu.12197>
- Cooney, C., Minahan, J., & Siedlecki, K. L. (2021). Do feelings and knowledge about aging predict ageism? *Journal of Applied Gerontology*, 40(1), 28–37. <https://doi.org/10.1177/0733464819897526>
- Çunkuş, N., Yiğitoğlu, T. G., & Akbaş, E. (2019). Yaşlılık ve toplumsal dışlanma. *Geriatrik Bilimler Dergisi*, 2(2), 58–67. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/797844>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Dalcali, B. K., & Özyürek, A. (2019). Yaşlı bakımı bölümü öğrencilerinin bireysel değerlerine göre yaşlıya yönelik tutumları. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 12(1), 1–7. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/750246>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Daş Geçim, G. Y., & Akyol Güner, T. (2023). Hemşirelik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları ile yaşlıya bakım verme istekliliği arasındaki ilişki. *Journal of Higher Education and Science*, 13(2), 180–187. <https://doi.org/10.5961/higheredusci.1241052>
- Demir Erbil, D., & Hazer, O. (2021). Yaşlıların günlük yaşam aktivitelerinin ve sosyal ağlarının başarılı yaşlanmaya etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(80), 1846–1857. <https://doi.org/10.17755/esosder.867218>

- Yavuz, C. (2026). Yaşlı bakımı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ve bakım verme istekliliği üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi*, 5, 1-18. <https://doi.org/10.70756/anameud.1869496>
- Dikmen, R. D., & Yıldız, E. A. B. (2022). Yaşlı bakımı teknikerliği öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları. *Journal of Social and Analytical Health*, 2(2), 101–108. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6769543>
- Dilek, F., Bitek, D. E., Erol, Ö., & Ünsar, S. (2023). Yaşlı bakımı programı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Balkan Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(1), 7–15. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/3080144>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Dülger, H. (2020). Sağlık bakım hizmetleri bölümü öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları ve etkileyen faktörler. *IEDSR Association*, 7(7), 363–371. <https://doi.org/10.46872/pj.108>
- Erdem, M. (2010). Yaşlıya bakım verme. *Journal of Anatolian Nursing and Health Sciences*, 8(3), 101–106. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunihem/issue/2631/33859>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Esendemir, Ş. (2021). Türkiye’de yaşlılık algısı: Yaşlı ayrıcalığı ve ayrımcılığı üzerine bir inceleme. *Maarif Mektepleri Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 4, 74–86. <https://doi.org/10.47155/mamusbbd.1011701>
- Gençtürk, Z. (2023). Üniversite öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28(1), 55–78. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sduibfd/issue/73642/1164473>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Gherman, M. A., Arhiri, L., & Holman, A. C. (2022). Ageism, moral sensitivity and nursing students’ intentions to work with older people – A cross-sectional study. *Nurse Education Today*, 113(March), 105372. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2022.105372>
- Ghimire, S., Shrestha, N., Callahan, K. E., Nath, D., Baral, B. K., Lekhak, N., & Singh, D. R. (2019). Undergraduate nursing students’ knowledge of aging, attitudes toward and perceptions of working with older adults in Kathmandu Nepal. *International Journal of Nursing Sciences*, 6(2), 204–210. <https://doi.org/10.1016/j.ijnss.2019.03.003>
- Güdük, Ö., Shirvan, S. J., & Özaydın, Ö. (2023). University students’ attitudes towards age discrimination and affecting factors in Turkey: A systematic review. *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi*, 6(October), 394–435. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10004569>
- Güngör, S., & Borazan, N. (2021). Yaşlı bakım ve paramedik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 14(1), 19–26. <https://doi.org/10.46414/yasad.821579>
- Güzel, B. (2021). Genç nüfusun yaşlı ayrımcılığı tutum düzeyinin sosyodemografik değişkenler açısından incelenmesi: Manisa örneği. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, 9(25), 109–134. <https://doi.org/10.52528/genclikarastirmalari.930689>

- Yavuz, C. (2026). Yaşlı bakımı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ve bakım verme istekliliği üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi*, 5, 1-18. <https://doi.org/10.70756/anameud.1869496>
- Ha, J., & Kim, J. (2021). Ageism and the factors affecting ageism among Korean nursing students: A cross-sectional study. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(4), Article 1798. <https://doi.org/10.3390/ijerph18041798>
- Kahraman, A., Sevim, S., Saraç, G., & Çevik Akyl, R. (2023). Yaşlı bakımı bölümünde okuyan öğrencilerin yaşlılara yönelik tutumlarının belirlenmesi: Kesitsel tanımlayıcı bir çalışma. *Hemşirelik Bilimi Dergisi*, 6(3), 172–178. <https://doi.org/10.54189/hbd.1360932>
- Karadakovan, A., & Hançerlioğlu, S. (2016). Yaşlıya Bakım Verme İstekliliği Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve güvenirliği. *E-Sağlık*, 5, 8–16.
- Kavuran, E., & Caner, E. (2021). Yaşlı bakım öğrencilerinin yaşlılara yönelik tutumları ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Turkish Journal of Science and Health*. <https://doi.org/10.51972/tfsd.860588>
- Köse, G., Ayhan, H., Taştan, S., Iyigün, E., Hatipoğlu, S., & Açikel, C. H. (2015). Sağlık alanında farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi. *Gülhane Medical Journal*, 57(2), 145–151. <https://doi.org/10.5455/gulhane.152591>
- Köse Tosunöz, İ., & Güngör, S. (2021). Yaşlı ayrımcılığı: Hemşirelik ve yaşlı bakım teknikerliği öğrencileri örneği. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 9(1), 176–190. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.813815>
- Milutinović, D., Simin, D., Kacavendić, J., & Turkulov, V. (2015). Knowledge and attitudes of health care science students toward older people. *Medicinski Pregled*, 68(11–12), 382–386. <https://doi.org/10.2298/MPNS1512382M>
- Naldan, M. E., Kara, D., Soyalp, C., & Gürol, A. (2018). Evaluation of healthcare workers at intensive care units towards aging. *Medical Journal of Bakirkoy*, 14(1), 8–16. <https://doi.org/10.5350/BTDMJB.20161001124434>
- Okur, E., Akbal, Y., Yagci Sentürk, A., Daştan, B., & Kuralay, Ç. (2023). The willingness of elderly care program students to care for older adults and the associated factors: A multi-centered research. *Educational Gerontology*, 49(4), 333–344. <https://doi.org/10.1080/03601277.2022.2111894>
- Özer, Z., Bahçecioğlu Turan, G., Usta, Ş., & Ahmed, A. A. (2021). Investigation of university students' emphatic tendency and attitude towards age discrimination. *Kocaeli Medical Journal*, 10(3), 359–366. <https://doi.org/10.5505/ktd.2021.79745>
- Payat, Ş., & Kumcağız, H. (2022). Genç yetişkin bireylerin yaşlılığa yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Antropoloji*, 44, 26–31. <https://doi.org/10.33613/antropolojidergisi.1144778>

- Yavuz, C. (2026). Yaşlı bakımı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ve bakım verme istekliliği üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi*, 5, 1-18. <https://doi.org/10.70756/anameud.1869496>
- Salkın, Y., Duman, İ., & Yılmaz, D. V. (2024). Yaşlı bakım programında öğrenim gören öğrencilerin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumlarının belirlenmesi. *GUJHS*, 13(1), 289–296. <https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1273125>
- Samancı Tekin, Ç., & Kara, F. (2018). Dünyada ve Türkiye’de yaşlılık. *Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi* (IBAD), 3(1), 219–229. <https://doi.org/10.21733/ibad.370584>
- Şen, H. (2024). An overview of elderly care technicians in elderly care services as a social policy field. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(91), 1306–1322. <https://doi.org/10.17755/esosder.1447581>
- Soyuer, F., Unalan, D., Guleser, N., & Elmalı, F. (2010). Sağlık Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları ve bu tutumların bazı demografik değişkenlerle ilişkisi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 20–25. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mersinsbd/issue/19524/207927>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Tayaz, E., & Koç, A. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 38(2), 86–94. <https://doi.org/10.53490/eghehemsire.950970>
- Temiz, S., & Öztürk, M. (2019). Empatinin yaşlı ayrımcılığı üzerindeki etkisi: Gençler üzerine bir araştırma. *EKEV Akademi Dergisi*, 23(80), 483–498. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2592627>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Toygar, I., Hançerlioğlu, S., & Theofanidis, D. (2020). Nursing students’ willingness to care for older adults in Turkey in 2020. *Nursing Practice Today*, 7(4), 238–244. <https://doi.org/10.18502/npt.v7i4.4033>
- Toygar, I., & Kardakovan, A. (2020). Factors affecting the attitudes of nursing students toward ageism. *Nursing Practice Today*, 7(1), 38–44. <https://doi.org/10.18502/npt.v7i1.2298>
- TÜİK. (2024). İstatistiklerle yaşlılar, 2024. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2024-54079>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Vefikuluçay Yılmaz, D., & Terzioğlu, F. (2011). Development and psychometric evaluation of Ageism Attitude Scale among the university students. *Turkish Journal of Geriatrics*, 14(3), 259–268. https://geriatri.dergisi.org/uploads/pdf/pdf_TJG_594.pdf. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Wang, Y., Lv, F., Zeng, H., & Wang, J. (2024). Approximately half of the nursing students confirmed their willingness to participate in caring for older people: A systematic review and meta-analysis. *BMC Geriatrics*, 24(1). <https://doi.org/10.1186/s12877-024-05321-6>
- World Health Organization. (2020). Decade of healthy ageing: Plan of action 2021–2030 (pp. 1–26). *World Health Organization*. <https://cdn.who.int/media/docs/default-source/decade-of-healthy-ageing/final-decade-proposal/decade-proposal-final-apr2020-en.pdf>. Retrieved January 12, 2025.

- Yavuz, C. (2026). Yaşlı bakımı öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına yönelik tutumları ve bakım verme istekliliği üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Mesleki Eğitim ve Uygulama Dergisi*, 5, 1-18. <https://doi.org/10.70756/anameud.1869496>
- Yazıcı, S. O., Kaya, E., & Tekin, A. (2015). Attitudes of students in elderly care program towards ageism. *Elderly Issues Research Journal*, 2, 77–87. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/203248>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Yazıcı, S. Ö., & Kalaycı, I. (2015). Yaşlı hastaların günlük yaşam aktivitelerinin değerlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(3), 385–390. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/jesd/issue/20874/224054>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Yıldız, R., Ömeroğlu, G., & Terim, N. (2017). Yaşlı penceresinden yaşlı ayrımcılığı: Bursa ve Yalova örneği. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 313–329. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aeusbed/issue/33268/331065>. Erişim Tarihi: 12 Ocak 2025.
- Zhang, S., Liu, Y. hui, Zhang, H. fu, Meng, L. na, & Liu, P. xi. (2016). Determinants of undergraduate nursing students' care willingness towards the elderly in China: Attitudes, gratitude and knowledge. *Nurse Education Today*, 43, 28–33. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2016.04.021>